

П Р А В И Л Н И К
О ОРГАНИЗОВАЊУ И СПРОВОЂЕЊУ ИСПИТА
(Пречишћен текст)

I Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником регулише се поступак спровођења испита (поправног, разредног, допунског, матурског, ванредног), начин формирања испитних комисија, начин полагања испита, ванреди ученици.

Испити

Члан 2.

Ученици се оцењују на испитима, у складу са законом, посебним законом, подзаконским актима и Статутом.

Члан 3.

У школи се полагају: разредни, поправни, допунски, матурски и ванредни испит. Испити се полагају по предметима и разредима.

Школа води евиденцију о полагању испита.

Записник о полагању испита води се приликом полагања поправног, разредног, допунског, матурског и ванредног испита.

Записник о полагању испита води се за сваког ученика појединачно и може се користити у више испитних рокова. Подаци и евиденција из њега се уносе у одговарајућу матичну књигу.

Члан 4.

Записник о полагању матурског испита води се на прописаном обрасцу број 7.

Записник о полагању поправног, разредног, допунског и испита по приговору или по жалби води се на прописаном обрасцу број 3.

Записник о полагању испита за ванредног ученика или ученика који школовање завршава у року краћем од предвиђеног води се на прописаном обрасцу број 4.

II Начин формирања испитних комисија и полагања испита

Члан 5.

Поправни, разредни и допунски полагају се пред комисијом коју именује директор(у даљем тексту: Комисија).

Комисија заједно са председником има три члана.

Комисија ради у пуном саставу и присуствује читавом току испита.

Комисију чине одељенски старешина ученика који полаже испит(председник Комисије) и два наставника, односно стручна сарадника, од којих је један испитивач.

Најмање два члана Комисије морају бити стручни за предмет, односно област предмета из којег се испит полаже.

Уколико у школи не постоје два наставника за исти наставни предмет , члан Комисије може да буде наставник из друге школе.

Ако се ради о испиту по приговору или жалби на оцену, члан комисије не може бити наставник који је дао оспорену оцену. Ако је тај наставник истовремено одељенски старешина ученика који полаже испит, директор уместо њега за председника Комисије именује другог наставника, односно стручног сарадника Гимназије.

Члан 6.

Комисија је обавезна да утврди оствареност прописаних циљева и стандарда постигнућа за предмет из којег се полаже испит, а за ученике са сметњама у развоју-прилагођених стандарда постигнућа у савладавању индивидуалног образовног плана за тај предмет.

Члан 7.

О току и резултату полагања испита комисија води записник на прописаном обрасцу за сваког ученика посебно.

Записник потписују сви чланови Комисије.

Полагање испита

Члан 8.

Испити се полажу у просторијама школе.

Испити се полажу усмено, усмено и писмено и радом на рачунару са усменом одбраном.

На испиту чланови Комисије утврђују оцену већином гласова.

Оцена се јавно саопштава ученику уз образложење и уписује се у записник.

Време полагања испита истиче се на огласној табли школе.

Поправни испит

Члан 9.

Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне оцене из обавезних предмета и изборних предмета који се оцењују бројчано.

Ученик полаже поправни испит у школи у којој стиче образовање и васпитање у августовском испитном року.

Ученик завршног разреда полаже поправни испит у јунском и августовском року.

Ученик завршног разреда који је положио разредног испита има право да у истом испитном року полаже матурски испит, односно да полаже поправни испит ако није положио разредни испит.

Изузетно, редован ученик који није положио поправни испит може да заврши започети разред у истој школи наредне школске године, у својству ванредног ученика поновним полагањем неположеног испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди школа. Када заврши разред ванредан ученик има право са де у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству.

Члан 10.

Ученик завршног разреда који није положио поправни односно матурски испит завршава започето образовање у истој Школи у својству ванредног ученика полагањем испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди Школа.

Разредни испит

Члан 11.

Разредни испит полаже ученик који из оправданих разлога није присуствовао настави више од једне трећине предвиђеног броја часова, а оцењивањем се утврди да није остварио прописане циљеве, исходе и стандарде постигнућа у току савладавања школског програма.

Ученик се упућује на разредни испит и из предмета за који није организована настава.

Одељенско веће упућује ученика на полагање разредног испита.

Разредни испит ученик полаже у јунском и августовском испитном року.

Уколико је ученик упућен на већи број разредних испита има право да полаже и више испита у току једног дана уз писмену изјаву да је са тим сагласан.

Допунски испит

Члан 12.

Ученик коме је одобрен прелазак у другу школу, односно други образовни профил у складу са законом, полаже допунске испите из предмета који нису били утврђени школским програмом, односно наставним планом и програмом школе који је ученик започео да савлађује, у роковима утврђеним решењем директора Школе.

Оцене комисије су коначне.

Члан 13.

Термине полагања допунских испита утврђује директор решењем.

Уколико ученик полаже већи број допунских испита за одређени разред, има право да полаже више испита у току једног дана уз писмену изјаву да је са тим сагласан.

Ученик има право да полаже допунске испите до краја школовања.

Припремна настава

Члан 14.

Пре полагања разредног испита, за ученике који полажу тај испит организује се припремна настава.

Пре полагања поправног испита, за ученике који полажу тај испит организује се припремна настава у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета на који је упућен на поправни испит.

Школа је дужна да организује и припремну наставу у виду припреме свих ученика за полагање матурских и завршних испита у обиму од најмање 5% од укупног годишњег броја часова из предмета из којих се полаже матурски испит.

За ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, који су укључени у редован систем образовања и васпитања, остварује се додатна подршка у складу са индивидуалним образовним планом.

Члан 15.

Распоред похађања припремне наставе утврђује директор. Распоред се објављује на огласној табли Школе.

Матурски испит

Члан 16.

Ученици полажу матурски испит, до доношења нових наставних планова и програма у складу са законом о основама система образовања и васпитања. Матурски испит полажу ученици(редовни и ванредни) који су успешно завршили четврти разред гимназије.

Члан 17.

Матурски испит састоји се из два дела:

- Заједничког и
- Изборног.

У оквиру заједничког дела ученици полажу

- ученици друштвено језичког смера-српски језик и књижевност и страни језик
- ученици природно-математичког смера и општег смера-српски језик и књижевност и математику или страни језик(по избору)

У оквиру изборног дела ученици раде и бране матурски рад.

Сви предмети полажу се према програму смера гимназије који је ученик завршио.

Члан 18.

Српски језик и књижевност полаже се писмено.

Прип оцењивању писменог задатака, испитна комисија има у виду ширину обраде теме, избор и интерпретацију грађе, композицију, стил и језик.

Члан

Испит из страног језика полаже се писмено.

Ученик бира страни језик.

Испит се састоји из превода непознатог текста са страног језика на матерњи, уз употребу речника. Обим текста за превод износи 15-20 редова. Текст може да биде књижевни, публицистички или научно-популарни и треба да одговара језичком знању ученика.

Испитом се проверава степен усвојености предвиђених морфосинтаксичких структура, познавање особности језика са кога се преводи, способност налажења одговарајућих речи и израза у матерњем језику и оспособљеност за коришћење речника.

Текстове за испит утврђује испитни одбор на предлог стручног актива, а ученици их добијају непосредно пред почетак испита.

Текстови за испит из страног језика идентични су за све ученике.

Члан 19.

Испит из математике полаже се писмено.

На испиту ученик треба да покаже у којој мери је усвојио математичка знања и умења неопходна за примену у свакодневном животу и у пракси, колико је оспособљен за успешно настављање образовања и изучавања других области у којима се математика примењује.

Приликом оцењивања писменог задатака, испитна комисија има у виду доследност у спровођењу поступака у решавању задатака и тачност решења задатака.

Члан 20.

Матурски рад

Изборни део матурског испита састоји се из матурског рада и одбране матурског рада.

Матурски рад са одбраном је самостално обрађена тема коју ученик бира из списка одобрених тема у оквиру једног од следећих предмета:

- српски језик и књижевност, страни језик, социологија, психологија, математика, рачунарство и информатика, историја, филозофија, географија, физика, хемија, биологија, и област уметности(ликовна, музичка).

Теме за матурски рад утврђује наставничко веће школе на предлог стручних актива. Списак утврђених тема објављује се на огласној табли или достављају ученицима на увид на други погодан начин почетком другог полугодишта за текућу школску годину. Ученик ради матурски рад у току завршног разреда уз помоћ наставника-ментора. У току матурског рада обавезно је организовање најмање четири консултације на којима је ментор дужан да прати рад свког ученика и пружи потребну помоћ упућивањем на потребну литературу и избору начина и структуре израде рада.

Одбрана матурског рада

На усменој одбрани матурског рада ученик је дужан да изложи концепцију свог рада, да наведе литературу и друге изворе знања које је користио, да образложи посебне методе и поступке којима се руководио у току израде матурског рада и разлоге некоришћења других, брасни рад, осим ако је тема матурског рада из групе заједничких предмета(српски мјезик и књижевност,математика и страни језик). После одбране матурског рада комисија утврђује једну оцену која се изводи из вредности рада и одбране матурског рада са аспекта способности кандидата да самостално интерпретира материју и да користи свремене методе и изворе информација у процесу стицања новог знања.

Организација и начин полагања матурског испита

Члан 21.

Матурски испит полаже се у јунском и августовском року.

Матурски испит мора да се заврши у јунском року до 20.јуна, а у августовском року најкасније до 25. августа.

Члан 22.

Ученик завршног разреда упућен на полагање поправног испита не може да буде упућен на полагање матурског испита у јунском року. Али ако је ученик у јунском року полагао испит по жалби или разредни испит, у том случају има право на полагање матурског испита у истом року.

Члан 23.

За полагање матурског испита ученик подноси пријаву школи у року који одреди школа. У пријави, прилаже сведочанства о завршеним разредима гимназије и извод из матичне књиге рођених, матурски рад у два примерка.

Ученику који се пријавио за полагање матурског испита и био спречен да из оправданих разлога полаже испит у целини или поједине делове испита, испитни одбор може да одобри полагање и ван редовних рокова.

Ученик може да одустане од полагања испита три дана пре почетка испита, о чему обавештава испитни одбор.

Начин полагања матурског испита

Члан 24.

Испит из истог предмета полажу сви ученици истог дана у присуству најмање једног дежурног наставника.

Испит из појединог предмета траје четири школска часа.

Између два испита ученик мора да има слободан дан.

На испиту из страног језика ученик може да користи речник и лексикон.

За остале предмете није дозвољено коришћење помоћне литаратуре.

Теме и задатке за испит предлажу предметни наставници. А испитни одбор, на дан испита, из предложених тема утврђује четири теме, односно групе задатака од којих ученик бира једну.

Теме и задатке за испит ученици добијају непосредно пред почетак испита.

Исту тему за матурски рад може да ради само један ученик у истом испитном року.

Ученик предаје матурски рад у два примерка приликом подношења пријаве. Уколико рад не преда у предвиђеном року, сматра се да је одустао од полагања матурског испита.

Ученик не сме да прекрши испитна правила која утврди школа.

Испиту могу да присуствују дежурни наставник(наставници), председник испитног одбора и овлашћени школски надзорник Министарства просвете.

Одговори ученика на одбрану матурског рада трају до 30 минута, укључујући и време за припрему ученика за давање одговора.

Материјал који садржи списак теме и задатака за писмени испит чувају се као пословна тајна до почетка испита. Материјал чува директор школе.

Испитни одбор и испитне комисије

Члан 25.

За спровођење матурског испита директор школе формира испитни одбор и испитне комисије за сваки предмет који се полаже на матурском испиту.

Ако један предмет или део испита полаже велики број ученика, директор може да именује већи број испитних комисија за исти предмет.

Ако школа нема довољан број стручњака за одговарајући предмет, може да ангажује као чланове испитних комисија стручњаке из других школа.

Члан 26.

Испитни одбор чине председник испитног одбора, сви чланови испитних комисија и секретар одбора.

Председник испитног одбора је директор школе.

Сви чланови испитних комисија су истовремено чланови испитног одбора.

Записник о раду испитног одбора води секретар кога именује директорна почетку школске године.

Испитну комисију чине три члана; председник, предметни испитивач и стални члан. Два члана морају бити стручна за предмет из кога се полаже испит.

Директор школе одређује ко ће бити председник испитне комисије, ко испитивач а ко стални члан. Председник комисије води записник о раду испитне комисије.

Испитни одборевидентира: теме за матурски рад, кандидате за матурски испит са подацима о страном језику који ће да полагају и назив теме за матурски рад, рокове и распоред полагања појединих делова испита, наставнике који ће да дежурају за време испита, наставнике-менторе које ће ученици консултовати у року израде матурског рада, утврђује теме и задатке за писмене испите, утврђује општу оцену на матурском испиту, утврђује коначну оцену у случају несагласности чланова испитне комисије прилоком закључивања оцена за поједине предмете.

Испитни одбор усваја одлуке већином гласова присутних чланова, а може да одлучује ако су присутне две трећине свих чланова.

Члан 27.

Општи успех на матурском испиту исказује се једном оценом као средња аритметичка вредност оцена добијених за поједине предмете који су полагани на матурском испиту и оцене из матурског рада.

Оцене из матурског рада изводи се на основу оцена добијених на матурском раду и одбрани тог рада.

Оцене појединих предмета утврђује испитна комисија на предлог предметног испитивача, а оцену општег успеха испитни одбор на основу извештаја испитних комисија.

Ако комисија не може да утврди појединачне оцене једногласно, ако је један оцењивач дао позитивну оцену, други негативну, или је разлика између позитивних оцена две и више, испитни одбор утврђује коначну оцену.

Ученик је положио матурски испит ако је из заједничког и изборног дела испита добио позитивну оцену.

Ученик који је на матурском испиту добио једну или две недовољне оцене полаже поправни испите. Уколико не положи поправни у августовском року, поново полаже испит, односно испите из предмета из кога, односно којих није положио испит, као ванредан ученик, у роковима предвиђеним за ванредне ученике.

Члан 28.

Ученик може бити и неоцењен или оцењен негативном оценом, без полагања испита.

Неоцењен остаје ученик који прекине испит из оправданих разлога и ученик који је због кршења испитних правила удаљен са испита.

Негативном оценом оцењује се ученик који прекине испит без оправданих разлога, ученик који није предао писмени задатак, ученик који је напустио просторију у којој се полаже испит без дозволе дежурног наставника.

Негативном ценом оцењује се и ученик за кога се недвосмислено докаже да је у току испита користио недозвољена средства или да је преписивао.

Члан 29.

Након положене матуре школа издаје диплому ученику на прописаном обрасцу, најкасније седам дана после положеног матурског испита.

III Ванредни ученици

Члан 30.

Ванредан ученик је ученик који савладава школски програм односно наставни план и програм без похађања наставе, путем полагања испита.

Својство ванредног ученика стиче се уписом у школу сваке школске године, под условима утврђеним законом.

Својство ванредног ученика може се стећи и у току школске године, у складу са законом.

Право на ванредно школовање могу стећи следећи ученици:

- лице које је у првом разреду средњег образовања старији од 17 година, а изузетно, и лице које је у првом разреду млађе од 17 година, које потиче из остеливних друштвених група или је са изузетним способностима, ако оправда немогућност редовног похађања наставе, уз сагласност министра;
- редован ученик који у току школске године пређе на ванредно школовање;
- лице које упоредо савладава други план и програм, односно део наставног плана и програма;
- редован ученик завршног разреда који не положи поправни и/или матурски испит у августовском испитном року, може тај испит да полаже као ванредан ученик, у испитним роковима утврђеним ови Правилником;
- редован ученик школе који изгуби право на редовно школовање и ученик који прекине школовање у трајању од једне или више година (због болести или друго) може се уписати као ванредан ученик.

Изузетно, редован ученик који није положио поправни испит, може да заврши започети разред наредне школске године, у својству ванредног ученика, поновним полагањем неположеног испита.

Када заврши разред, ванредан ученик има право да се у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству.

Ванредни ученик не може да заврши започети разред у року краћем од годину дана.

Члан 31.

Ванредни ученик полаже испите из предмета утврђених наставним планом и програмом у оквиру једног разреда.

Ванредни ученик полаже испите из сваког предмета утврђеног наставним планом и програмом, осим предмета физичко васпитање ако је старији од 20 година.

Директор школе доноси решење о обавези полагања предмета који произилазе из наставног плана и програма за гимназије.

По завршетку четвртог разреда ванредни ученик полаже матурски испит.

Владање ванредног ученика се не оцењује.

Члан 32.

Испитни рокови за ванредне ученике су:

- октобарски рок, од 20 до 31. октобра;
- децембарски рок, од 20. до 30 децембра;
- фебруарски рок, од 20. до 28/29. фебруара;
- априлски рок, од 20 до 30. априла;
- јунски рок, од 20. до 30. јуна;
- августовски рок, од 20. до 31. августа

Испити се полагају по предметима и разредима.

Ванредни ученици пријављују испите у периоду од 01. до 10. у месецу у који се полагаје испит, код секретара Школе.

Ванредни ученици се на прописаном обрасцу пријављују за полагање испита.

Члан 32а.

У случају немогућности одржавања испита за ванредне ученике због ванредних околности и угрожености безбедности и здравља ученика и запослених, испитни рокови прописани чланом 31. став 1. овог Правилника одржаће се након престанка ванредних околности и стицања услова за безбедно одржавање истих, а у складу са одлуком директора школе.

Полагање ванредних испита

Члан 33.

Испити се полагају у просторијама Школе, и полагају се усмено, писмено и усмено и радом на рачунару са усменом одбраном.

Испити се полагају пред комисијом коју именује директор Школе, решењем.

Комисија се састоји од три члана и то: председник комисије и два члан при чему најмање два члана морају бити стручна за предмет, односно област предмета који се полагаје.

Испитна комисија ради у пуном саставу, а оцену утврђује већином гласова својих чланова одмах после обављеног испита и саопштава ванредном ученику.

Успех ванредног ученика на испиту оцењује се бројчаном односно описном оценом од 1 до 5.

Члан 34.

Дан и час полагања испита у оквиру испитног рока одређује директор школе, решењем.

Дан и час полагања испита одређује се тако да ученик истог дана не полаже испит из више од једног предмета.

На захтев ученика, уз његову писмену изјаву, ученик може да полаже испит из два предмета истог дана односно писмени и усмени део испита истог дана.

Ученику се полагање усменог и писменог дела испита организује у два различита дана.

Ванредни ученик може полагати највише пет испита у једном испитном року.

Обавештење о дану и часу полагања испита истиче се на огласној табли Школе.

Члан 35.

Пре почетка полагања испита, председник Комисије утврђује идентитет ученика и упознаје га са његовим правима и обавезама за време полагања.

Члан 36.

Ученик има право:

- 1) да по добијању односно извлачењу питања, односно тема, поставља питања ради тачног и потпуног разумевања оног што се од њега тражи;
- 2) да направи концепт за давање одговора
- 3) да одговори на сва добијена односно извучена питања

Члан 37.

Ученик има обавезу:

- 1) да на време приступи полагању испита;
- 2) да поступа по налозима Комисије;
- 3) да за време испита не напушта просторију у којој се испит одржава, осим по одобрењу Комисије;
- 4) да се за време испита не служи преписивање нити другим недозвољеним средствима.

Члан 38.

Ванредни ученик није положио испит у следећим случајевима:

- ако на испиту не покаже задовољавајуће знање;
- ако без оправданог разлога не приступи полагању испита;
- ако у току испита одустане од полагања;
- удругим случајевима, ако то процени испитна комисија.

Члан 39.

Ванредни ученик који у заказано време за полагање испита не приступи полагању, а претходно није обавестио школу да неће доћи на испит или тај недолазак није оправдао одговарајућом писменом документацијом, сматараће се да је одустао од полагања испита.

Ученик из претходног става не може поново полагати тај испит у истом испитном року. Захтев за одлагање испита може се поднети директору Школе у року од 24 часа пре почетка испита.

Уколико процени да је наведени разлог оправдан, директор Школе може одложити испит ванредном ученику.

Члан 40.

Ученик који омета ток испита, понаша се недолучно или се служи недозвољеним средствима у току испита, може бити удаљен са испита.

Члан 41.

Матурски испит ванредни ученик може да полаже у свим роковима, утврђеним овим Правилником.

Приговор на оцењивање, оцену и испит

Члан 42.

Приговор на оцењивање, оцену и испит, спроводи се у складу са чланом 82. Закона о основама система образовања и васпитања.

Завршне одредбе

Члан 43.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о организовању и спровођењу испита(дел.бр.І-691 од 29.10.2014.године

Павилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 44.

За све што није регулисано овим правилником примењиваће се одредбе Закона о средњем образовању и васпитању, Закона о основама система образовања и васпитања, Правилника о оцењивању ученика у средњој школи, Правилника о садржају и начину полагања матурског испита у гимназији.

Председник Школског одбора,

Александар Симић

Правилник објављен на огласној табли школе дана _____ године,а ступио је на снагу дана _____године .